

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

JULIJ

- 1 P Presv. kri
- 2 T Obisk. D. M.
- 3 S Oton
- 4 Č Dan neod.-Urh
- 5 P Ciril in Met.
- 6 S Bogomila
- 7 N B. pobink.
- 8 P Elizabeta Port.
- 9 T Kilijan, muč.
- 10 S Sv. Felicita
- 11 C Pij I.

NAJSTAREŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 132.

CHICAGO, ILL., SREDA, 10. JULIJA — WEDNESDAY, JULY 10, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Rusija pripravlja nov nastop - Ali bo Roosevelt kandidat?

Rusija prične izvajati pritisk na Turčijo

Rusija pošilja sveže čete v Besarabijo na novo rumunsko-rusko mejo. — Ojačuje svoje čete tudi na turški meji v Kavkazu in koplji velikanske množine vojnega materiala in orožja na obeh mejah.

Bukarest, Rumunija. — Baš v času, ko se Hitler pripravlja, da da znamenje za napad na Anglijo, se pripravljata tudi Sovjetska Rusija v Besarabiji in baje na Kavkazu, da pri pritisku Turčijo in od nje izsil bodisi mirnim potom, ali če bo treba z orožjem, da ji dovoli "sodelovanje" pri obrambi dardanelških ožin, ter da se ji dovoli tudi gotove nadaljne pozicije na Balkanu. Kakšne so te pozicije javnosti še ni znano. Zdi pa se, da Rusija želi na vsak način skupne meje z Bulgarijo v Črnem morju ter gotovi del obale na balkanski celini, kjer bi Rusija ustanovila svojo pomorsko bazo in obrambno točko pri vzhodu v bosporško ožino.

V Kavkazu pa zahteva Rusija, da se popravi njena meja s Turčijo in da se Rusiji dovoli one točke, ki jih je zgubila po zadnji vojni v prid Turčije. Te svoje zahteve domneva, da bo Stalin izvedel, kakor hitro začne Nemčija z napadom na Anglijo. Med tem, ko bodo Nemci zaposleni z Angleži, bo Stalin skušal doseči svoje na Balkanu in v Kavkazu, predno bo prost Hitler na zapadu, da se mu ne bo mogel vmešavati v račune.

Rusija je sinoči glede teh vprašanj objavila po radio ostre ugotovitve proti Turčiji. Urad zunanjega komisarja je uporabil navedbe nemškega "belega papirja," kjer so Nemci pred nekaj tedni navedli, da sta Anglija in Francija pripravljale napad s sodelovanjem Turčije na Sovjetsko Rusijo v Baku, na njene oljne vrelce. Moskva trdi, da je to vitalnega pomena za njen obstoj in je dolžna, da svoje pozicije zavaruje s tem, da se ji kot vesilci v Črnem morju dovoli ustanovitev pomorske baze ob bosporški ožini, kakor da se ji za zaščito njenih interesov dovoli tudi gotove točke v Kavkazu. Turčija se bo stavilo enostavno odločne pogoje: sprejmi in dovoli kar zahtevamo, ali udari-mo!

Poluradne vesti vedo povedati v tej zadevi, da delajo Sovjeti v tej zadevi v sporazumu z Berlinom in da je Nemčija o vsem informirana.

Ameriške države si lahko pomagajo če hočejo

Chicago, Ill. — Poslanska zbornica je že dala pooblastilo zvezni administraciji, da sme ta ustanoviti posebno trgovsko zvezo, v katero naj se vsa včlaniti vse ameriške države. V obratujoči sklad naj bi Zdr. države vložile dva milijona dolarjev. Ta zveza bi potem prekupovala od vsake južnoameriške države, kakor tudi od Kanade, vse, kar bi ameriške države imele za prodati, kot žito, živino in vse druge proizvode. Vsaka včlanjena država bi bila obvezna prodati svoje proizvode le tej zvezi in ne nobeni zunanji deželi. Na ta način bi ameriški produkti dobili gotove primerne cene. Obenem bi se morale pa vse države tudi obvezati, da bodo svoje potrebščine kot poljedelske stroje, in vse drugo kupovali le potem posredovanju te zveze. To bi bilo nekako trgovsko organizirano središče za ameriške države.

DA JIM BO PRIJETNO BIVATI V CHICAGI

Chicago, Ill. — Odbor državljani, ki ga je ustanovil župan Kelly nalašč kot sprejemni in prirejalni odbor za čas, ko bo trajala v Chicagi narodna konvencija demokratske stranke je poskrbel vse, kar v njegovi moči, da bodo delegati in obiskovalci konvencije našli v Chicagi, kar največ mogoče vseh mogočih udobnosti, prijaznosti in prijeteljskega sprejema. Odbor načeluje znani polkovnik Sprague. Odbor je izdal za ta slučaj posebne kažipote, za vse dele mesta, predmestja, za razna zabavališča; kot prostore za golf igre, itd. V Soldier Field prostorih, kakor po drugi kraji bodo vsake večer posebne prireditve v zavo gostom teh dni.

OSEM JIH UTONOIL TEKOM "WEEK-ENDA"

Chicago, Ill. — Vreme se je končno ogrela in svet komaj čaka, da koncem tedna preko soboto in nedelje odide ven k jezerom v kopaljšča. V dobri od 4. julija in zadnje nedelje je bilo zunaj na deželi na tisoče in tisoče družin. Nesreče pa tudi na izletih ne počivajo. Poročila omenjajo, da je osem chiečanov raznih starosti utonilo pri kopanju v jezerih in pri vožnji z člni po rekah in jezerah. Večina samih mladi.

ANGLIJA PODVOJILA PROIZVODNO LETAL

London, Anglija. — Urad Lorda Beaverbrooka, ki načeljuje industriji, ki izdeluje vojaška letala v Angliji izjavlja, da je tekom junija Anglija podvojila izdelovanje vojaških letal. Skoro še enkrat toliko letal so izdelali v mesecu juniju, kakor mesec prej. Skupno z domačo proizvodnjo in vred z uvozom iz Združenih držav in Kanade znaša letalska proizvodnja v juniju za več kakor milijon dolarjev vrednosti.

VODITELJI NAZIJSKEGA "BUNDA" ARETIRANI

Andover, N. J. — Tukajšnji pomožni šerifi so aretirali tri voditelje in uradnike nazijskega "bunda" (zveze), ki so zadnje dni javno nastopali s propagando za nazijsko organizacijo v tej deželi. Vsak izmed aretirancev je bil postavljen pod varščino \$1.000.00. Ker dva aretiranca nista ob določenem času preskrbela poročta, se je njima oprostitvev proti poročtu odrekala.

ANGLEŽI PROSIJO BOGA

London, Anglija. — Višje cerkvene oblasti katoliške cerkve v Angliji so odredile ta teden, za teden molitve in pokore. Pobožnosti so se pričele zadnje nedelje in bodo nadaljevale skozi ves teden. V nedeljo so bile pobožnosti k sv. Janezu, ribiču, v torek pa so bile pobožnosti v počast Tomažu Moreau. Anglija potrebuje v teh preizkušnjah močne krščanske stanovitnosti, izjavljajo angleški škofje.

VLADNA HIŠA MOČNO ZASTRAŽENA

Washington, D. C. — Policija je zadnji ponedeljek ojačila svoje straže okrog vladne hiše. Turistom je bil vstop sicer še dovoljen, toda vsak posameznik se je moral natančno izkazati, kdo je. Povod za to varnostno odredbo je v tem, ker je bli dan prej bombardiran angleški paviljon na newyorški svetovni razstavi.

NEMČIJA UTEGNE DATI MIGLJAJ ZA MIR

London, Anglija. — Diplomatski krogi pričakujejo, da bo v par tednih izdala Nemčija v svet previden miglaj, da je pripravljena govoriti z Anglijo o mirni poravnavi. Kakor se trdi, ni možnost pomirjenja izključena, dokler ima Chamberlain še besedo v vladi.

Tretji termin dela še vedno preglavice

Predsednik Roosevelt je razdelil svoje načrte in namene načelniku demokratske stranke Jimu Farleyu, ki pa molči in ne da nobene izjave. — Nasprotnike silno skrbi, kdo bo kandidat.

KRIŽEM SVETA

Manila, Filipini. — Parnik "Empress of Asia," ki je priplul sinoči v ta pristan, je izkrčal 1700 potnikov, povečini angleške žene in otroci, ki so zapustili Hongkong na nasvet angleške vlade. Potniki izjavljajo, da pričakujejo v Hongkongu zapletljavev z Japonci, ki baje nameravajo, če propade Anglija v Evropi zapustiti vsa glavna pomorska oporišča, ki so v angleški posesesti.

Moskva, Rusija. — V tukajšnjem glavnem centralnem parku je v nedeljo popoldne med prikazovanjem filma nastal v gledališču, ravno ko je bilo gledališče natrpno samih otrok. Poročilo pravi, da se je posrečilo vse otroke 1200 po številu rešiti iz gledališča.

Dortmund, Westfalija. — V tukajšnjem Hansa premogokopu je nastala velika eksplozija, ki je ubila 51 premoogarjev, ki so se nahajali istočasno na delu, v bližini sekcije, kjer se je eksplozija dogodila.

Sanghaj, Kitajsko. — Ameriške oblasti so izpustile petnajst japonskih civilnih policistov, ki so zašli v ameriški oddelek mesta in začeli z javnimi preiskavami. Ameriški mornarji so policiste prijeli in aretirali. Ko pa so japonske oblasti prosile oproščenja, z izjavo, da so policisti napravili pomoto, so ameriške oblasti iste izpustili.

IZSTOPIL IZ ODVETNIŠKE ZVEZE

Virginia Beach, Va. — Newyorški podgovernor Charles Poletti, je javil izstop iz zveze odvetnikov v mestu New Yorku z izjavo, da se zveza bolj zanima za komunistične ideje, kakor pa druge zadeve zveze.

Washington, D. C. — Predsednik Franklin D. Roosevelt je imel v nedeljo važen sestanek na svojem posestvu v Hyde Parku, z generalnim poštnim mojstrom Jimom Farleyem, ki je načelnik demokratske narodne stranke v Združenih državah. Posvet se je vršil v popolni tajnosti in ni bilo dovoljeno prisostvovati nobenemu časnikarskemu poročevalcu, ne komu drugemu. Zdi se, da je predsednik zapustil svoje politične načrte Farleyu, kot načelniku stranke, najbrže proti strogi obljubi, da jih bo držal po navodilu predsednika v popolni tajnosti, dokler jih predsednik sam ob gotovem trenutku ne objavi, kar se bo zgodilo najbrže prihodnji teden na narodni konvenciji stranke.

Ko se je Farley vračal od predsednika so ga obsuil poročevalci in drugi ter silili vanj, da jim pove, kaj mu je predsednik sporočil. Na vprašanja o tretjem terminu, je Farley odgovoril, da na to vprašanje more odgovoriti edino le predsednik sam.

Stari demokratski senatorji in kongresniki, zlasti oni, ki se z newdealsko politiko ne strinjajo, se nad to tajnostjo ogroženo jezijo, češ, da se jim ne zaupa in izjavljajo, da takega vodstva, ki jim ničesar ne zaupa ne bodo podpirali.

TAKA JE STALINOVA DEMOKRACIJA!

Riga, Latvija. — V Latviji so razpisane za 14. in 15. julija narodne volitve. Vlada ki jo je odobrila ruska vlada v Moskvi pa je izdala odredbo, da imajo volilci voliti samo od oblasti nakazane in odobrene kandidate, ne pa svojih. To je že en slučaj, kakšno demokracijo imajo evropski diktatorji pripravljeno za one, ki jih sprejemajo pod svoje "varstvo."

V mehikanskih volitvah tekla kri

Nekaj nad sto so jih pobili in veliko število je ranjenih. — Take volitve si znajo privoščiti le vročekrvni Mehikanci. — Obe starni izjavljata zmago.

Mexico City, Mehika. — V Mehiki je že običaj, da kadar so volitve, tedaj mora teči kri. Drugače bi ne bile volitve. Mehikancem ob volitvah zavre kri. Tudi to pot se je zgodilo tako. Vladni kandidat general Manuel Avila Camacho in njegovo neodvisni protivnik general Juan Andreu Almazan, sta oba objavila sinoči, da sta zmagala, eden nad drugim. Kako so volitve v resnici izpadle še nihče ne zna, ker število prešteti glasov bo objavljeno še le v četrtkem kongresni zbornici, ta pa ne bo objavila rezultatov od septembra. Tako so pristali ene in druge stranke v dvomu, razglajajo zmago na eni, kakor na drugi strani. S tem se podžigajo strasti in spopadi med političnimi protivniki so na dnevnem redu. Dosedaj so ti spopadi zahtevali že nad 100 življenj in spopadov še ni konec.

Iz Jugoslavije

Minister Dr. Mihajlo Konstantinovič, glavni sotrudnik srbsko-hrvaškega sporazuma podal ostavko, njegovo mesto prevzel Dr. Korošec. — Pomen Vidovega dne za svobodo Jugoslavije. — Razno.

Beograd, 30. junija. — (JK) — Minister brez listnice in glavni sotrudnik v parafiranju srbsko-hrvaškega sporazuma g. dr. Mihajlo Konstantinovič je sinoči podal ostavko, ki je bila vpoštevana. Na njegovo mesto je bil imenovan č. g. dr. Anton Korošec, predsednik jugoslov. senata in načelnik Slovenske ljudske stranke.

Vidov dan

Beograd, 28. junija. — (JK) — Večno spominjanje na tiste junake, ki so premili v borbi za svobodo naroda in države, to je pravi smisel Vidovdana, ki se tudi danes po 551 letih v srbskem in celokupnem narodu Jugoslavije še vedno proslavlja. To ni nekakšno bolestno poveljavanje lastnega poraza, nego je izkazovanje spoštovanja tistim junakom, ki so rajši hoteli dati na Kosovem polju svoja življenja kakor pa izgubiti svobodo. Vidovdanska morala izključuje vsako kaptulacijo pred čemerkoli, tudi pred smrtjo. Ta morala predpisuje tudi to, da je treba storiti celo največje žrtve za svobodo, ki jo ima naš narod tudi danes za enega najvzvišenejših idealov. Temu idealu služi tudi kult kosovskih žrtev. Tako je treba umevati tudi spomin, ki se danes prireja preminulim narodnim junakom. Spomin je bil prirejen po vseh bogomolnicah in deželi kakor tudi v mnogih mestih v tujini, koder obstajajo naše naselbine. — Spominska služba je bila opravljena danes tudi v Dvornem hramu na Dedinju ob navzočnosti Njeg. veličanstva kralja Petra II., Nj. kralj. visočanstev kneza namestnika Pavla in Kneginje Olge ter civilne in vojaške hiše Nj. Vel. Kralja. — Istotako se je vršil spomin tudi v beogradski r. katoliški cerkvi Krista Kralja kakor tudi v drugih r. katoliških cerkvah širom po deželi. Vidovdan je značilen tudi za našo šolsko mladino, ker se na ta dan uradno zaključuje šolsko leto ter deljivo spričevala o uspehu in delu. Če se vzame povprečno je bil uspeh izvrsten v vseh šolah. To se je dalo videti tudi na obrazih dijakov, ki odhajajo sedaj na zasluženi letni oddih.

Vidovdan
Beograd, 28. junija. — (JK) — Večno spominjanje na tiste junake, ki so premili v borbi za svobodo naroda in države, to je pravi smisel Vidovdana, ki se tudi danes po 551 letih v srbskem in celokupnem narodu Jugoslavije še vedno proslavlja. To ni nekakšno bolestno poveljavanje lastnega poraza, nego je izkazovanje spoštovanja tistim junakom, ki so rajši hoteli dati na Kosovem polju svoja življenja kakor pa izgubiti svobodo. Vidovdanska morala izključuje vsako kaptulacijo pred čemerkoli, tudi pred smrtjo. Ta morala predpisuje tudi to, da je treba storiti celo največje žrtve za svobodo, ki jo ima naš narod tudi danes za enega najvzvišenejših idealov. Temu idealu služi tudi kult kosovskih žrtev. Tako je treba umevati tudi spomin, ki se danes prireja preminulim narodnim junakom. Spomin je bil prirejen po vseh bogomolnicah in deželi kakor tudi v mnogih mestih v tujini, koder obstajajo naše naselbine. — Spominska služba je bila opravljena danes tudi v Dvornem hramu na Dedinju ob navzočnosti Njeg. veličanstva kralja Petra II., Nj. kralj. visočanstev kneza namestnika Pavla in Kneginje Olge ter civilne in vojaške hiše Nj. Vel. Kralja. — Istotako se je vršil spomin tudi v beogradski r. katoliški cerkvi Krista Kralja kakor tudi v drugih r. katoliških cerkvah širom po deželi. Vidovdan je značilen tudi za našo šolsko mladino, ker se na ta dan uradno zaključuje šolsko leto ter deljivo spričevala o uspehu in delu. Če se vzame povprečno je bil uspeh izvrsten v vseh šolah. To se je dalo videti tudi na obrazih dijakov, ki odhajajo sedaj na zasluženi letni oddih.

Smrtna kosa
V Ljubljani je umrla Antonija Germek, vdova mestnega učitelja iz Trsta stara 67 let. — V Krškem je umrla Helena Turšičeva, mati pokojnega krškega župnika Leopolda Turšiča, stara 84 let.

Kljuka ga je udarila
Mehanik Ivan Polanc, ki je bil zaposlen pri "American Motors" v Ljubljani, je popravljal neki avto. Ko ga je popravljal, ga je hotel preizkusiti in je prejel za kljuko, da spravi motor v pogon. Kljuka je pa naenkrat odskočila nazaj in ga tako močno udarila v roko, da mu jo je zlomila.

Trinajsto plačo morajo vrniti
Občinski uslužbenci v Slavonski Požeji so za božične praznike dobili trinajsto plačo. Sedaj je pa občinski svet sklenil, da morajo uslužbenci trinajsto plačo vrniti, ker da je bila izplačana, ko mestna občina ni imela dovolj denarnih sredstev. Trinajsto plačo bo občinski svet smatral kot predujem, ki ga bodo morali sedaj uslužbenci vrniti v šestih zaporednih mesecih. Pridržati so se pritožili na banko upravo in sedaj oboji čakajo, kaj bo ta ukrenila.

SRCE V OKOVIH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

Ko se je drugo jutro pričelo svitati, je stotnik poslal oglednike tja, kjer je minuli večer divjal boj. Vojaki so se kmalu vrnili; njih vodja je poročal, da so vsi ranjenci mrtvi. Kozaki so naredili z njimi tako, kakor je bil Janez napovedal prejšnji večer pred umikom. Vodja je tudi povedal, da so njegovi ljudje vsa trupla pokopali.

"Tudi poročnika Slavca?" je naglo vprašal stotnik.

"Ne," je bil odgovor. "Njegovega trupla ni bilo nikjer."

Osmo poglavje

VERA

Drugi dan, potem ko je Zora oddala pismo, je dobila obisk. Prišla je sestrična Vera, njena najboljša prijateljica, edina, ki ji je lahko vse zaupala, ne da bi se ji bilo treba bati, da zve še kdo drugi. Lahko si mislimo, kako vesela je bila Zora! Saj je bila dobila prijateljico, ki ji lahko odkrije svojo bol.

Ali nismo ljudje čudni? Kadar skrivamo sami zase v srcu bolest, ki nas muči, in strah, ki nas ubija, nam je težko. Toda če svoje trpljenje lahko komu odkrijemo, nam pade s srečo kakor težak kamen.

Vere že dolgo ni bilo pri Stojanovih. Učiteljica je bila v majhni hribovski vasi in si je vzela dopust, da je prišla k sorodnikom na obisk. Vedela je, da na božič, ki ni bil več daleč, tega ne bi mogla storiti. Takrat je vsakdo rad doma in tudi njo bi zadržali. Zdaj pa ...

Čisto nepričakovano je bila prišla z jutranjim vlakom. Zora je ravno čakala pismo, ki je odšla k Brankovi prijateljici, ko je okrog vogala zavil voz in v njem je zagledala vedri obraz svoje prijateljice. Tudi ona jo je opazila. Velela je ustaviti voz in skočila k njej. Kakor sestro jo je pozdravila in skupaj sta šli v hišo, kjer so bili nemalo presenečeni nad nenadnim prihodom. Gospa Stojanova se je kar topila v ljubeznivosti; venomer jo je izpraševala, kako ji gre in kako je doma. Notarja hvala Bogu ni bilo doma, sicer Zora sploh ne bi bila prišla do tega, da bi nemo govorila z Vero. Ko je notarica končno vendarle zaprla zatvornice zgovornosti, je Zora odvedla Vero v svojo sobo.

Vera je takoj opazila, da pri Zori nekaj ni v redu. Ko sta bili sami, jo je takoj tudi povprašala. Zora je samo malce prebledela. Za trenutek jo je obšla misel, da bi tudi Veri prikrila, kar jo boli, čeprav je prej tako hrepenela po človeku, ki bi se mu lahko izpovedala. Toda premagala se je. Po kratkem obotavljanju je odprla predal svoje omarice in poiskala v njem Brankovo sliko.

Dala jo je Veri v roko.

"Poglej ga!"

"Kaj? Tvoj izvoljenec?" se je nasmehnila sestrična. "To vendar ni nič hudega! Zaradi tega ti pač ne bi bilo treba delati tako žalostnega obraza."

"Ko bi bilo samo to!" je rekla Zora grenko. V nekaj besedah je povedala Veri vse.

"Nič se ne boj!" jo je skušala Vera po-

miriti. "Saj si mi pisala! Kot moč se mora zavedati, kaj je zdaj njegova dolžnost. Vrne se k tebi, Zora, in potem bo dobro, potem boš samo njegova. Saj ga ljubiš, Zora?"

"Če ga ljubim? Še vprašaj me, Vera? Tega ti ne odpustim. Kako ga ne bi ljubila, njega, ki sem mu dala vse, njega, ki je oče otroka, ki se zbuja pod mojim srcem! Vera, kako moreš kaj takega vprašati?" Skoraj jo je posilil jok.

Vera pa jo je sočutno prijela za roko in jo pobožala po laseh.

"Saj veš, da ti želim vso srečo, Zora. Nikogar ni, ki bi ti jo bolj želel kakor jaz. Kdaj si mu pa pisala tisto pismo, kjer si vse povedala?"

"Včeraj."

"V treh, štirih dneh ga mora imeti. Verjemi mi, ko bo teden okoli, bo pri tebi."

"Ko bo teden okoli ... Ko bi res prišel... ko bi res prišel ... Toda jaz se bojim, tako zelo bojim ... In če se mu kaj pripeti? Saj veš, vojna je ..."

"Pogumna bodi, Zora! Nikar ne obujaj žalosti. Naj spi! Zaradi njega te prosim, ki še ni rojen, samo zaradi njega."

Vzela je njen obrazek med dlani in ji pogledala globoko v oči.

"Saj mi obljubiš, Zora?"

"Da," je dahnila, da je bolj slutila njen odgovor kakor razumela. "Obljubim ti."

In kakor bi se bil zgodil čudež, so se takrat pordečila njena lica in rahel nasmešek je obkrožil njene ustnice. Vera je to videla. Vstala je, položila roko na ramo in ji rekla:

"Vidiš, taka moraš biti zmeraj, Zora! Kaj poreče tvoj Branko, če te ob prihodu najde vso objokano?"

Na ves glas se je zasmejala, prišla Zoro za roko in odhitela z njo po stopnicah. Toliko da se nista zaleteli v veži v gospo notarico, ki je pravkar prišla iz kuhinje. "Ne tako divje!" ju je pokarala, toda Vera ji ni dala do besede.

"Zakaj ne, tetka? Ali ste vi v mladosti zmeraj čepeli za pečjo in molili?"

Ta odgovor je zalegel. Notarica se je pol od srea, pol prisiljeno nasmehnila in se vrnila v kuhinjo.

Na vrt sta prišli prav takrat, ko je mimo hiše zavil pismo. "Kje imate moje pismo?" ga je Zora hitro ustavila.

"Vaše pismo? Ne vem, če je danes kaj prišlo."

Zora se je tako prestrašila, da je pismo, ki je bilo v roki, da ji ni odkrito povedal. "Saj je prišlo" jo je potolažil. "Tukaj je!"

Iztrgala mu je pismo iz rok in zbežala z njim v konec vrta. Naglo je raztrgala ovitek in jela čitati. Branko ji je pisal takole:

"Draga Zora!

Nocoj sem sam in v tej samoti čutim tvojo dušo, ki bedi nad menoj, in nocoj ti pišem to pismo, da boš vedela, kako zelo te ljubim, kako zelo hrepenim po tebi, Zora moja.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCE

NAZIJI RAZLAGAJO MON-ROE DOKTRINO

Washington, D. C. — Nemška vlada je dala zadnji teden odgovor Zd. državam na njih noto, poslano ji pred par tedni, v kateri se je povdarjalo, da Zd. države ne bodo trpele, da bi po tujeh zemske posesti na zapadni polobli prehajale od ene tujezemske države v last kake druge tujezemske države. Naziji povdarjajo v svojem odgovoru, da Nemčija doslej sploh ni dala nobenega povoda za domneva, da skuša dobiti kake posesti na zapadni polobli, dasi se v principu ne strinja s tem, da bi bilo njej prepovedano lastovanje posesti na tej polobli, dočim je drugim državam to dovoljeno. Sploh pa, pravijo, govori Monroe doktrina, ne samo, da se tuje države ne smejo vtikati v ameriške zadeve, marveč tudi, da mora Amerika držati roke proč od evropskih zadev. — Drž. tajnik Hull se je v petek izrazil, da se ne bo Nemčiji poslal nikak odgovor.

VZAMEM, KER JE DOBRA KUPCIJA!

* Denar, ki ga potrošite za telefonske klice, kupi dosti stvari — velike stvari!

Vaš telefon vam prihrani čas, nadelčnosti in denar — napravi vsakdanje življenje lažje, bogatejše, bolj raznoliko — pokaže veliko vrednost koristi v času potrebe.

Telefonska postrežba je hitrejša, bolj sigurna zdaj, kakor kedaj prej. Je neprestana želja in namen te družbe, da vam poskrbi postrežbo najbolje, za najnižjo ceno, ki more.

ILLINOIS BELL TELEPHONE CO.
Postlučajte "The Telephone Hour" na WMAQ — vsak ponedeljek ob 7:00 uri "Daylight Saving Time"

POLLETNO POROČILO

ST. PAUL

FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2116 WEST CERMAK ROAD

Odbor direktorjev St. Paul Federal Savings and Loan Ass'n v Chicagi se zahvaljuje slovenskemu občinstvu za njega sodelovanje in stalno zaupanje v porast te hranilne in posojilne ustanove.

Ta hranilnica in posojilnica je plačala in razdelila dividende po

4% NA LETO

skupno nad \$30,400, svojim članom za dobo, ki se je končala 30. junija 1940.

Vabimo vas, da otvorite hranilni račun v tej močni finančni ustanovi, katere premoženje je nad \$2,058,000 in REZERVA NAD \$131,000.

FRANK KOSMACH, tajnik.

ASSETS—	
First Mortgage Loans	1,833,420.36
Direct reduction	4,223.91
Share Loans	18,410.06
Real Estate sold on contract	19,025.22
Real Estate Owned	7,421.85
Real Estate in judgment	25,400.00
Stock in F. H. L. B.	15,000.00
U. S. Gov't Baby Bonds	127.00
Acc. Int. on Investments	110,462.98
CASH	19,418.89
Office building	3,969.37
Furniture & Fixtures	1,213.77
Deffered charges	135.45
Prepaid bond & insurance	
Other assets Acc. Rec.	
TOTAL ASSETS	\$2,058,228.86

LIABILITIES—	
Repurchasable or free shares	\$1,641,378.80
Advances from F.H.L. B.	242,385.00
Dividend declared but unpaid	19,101.29
Taxes accrued on R.E.O.	612.76
Accounts Payable	1,331.35
Loans in Process	20,724.39
Adv. pay'ts by borrowers for taxes and insurance	713.82
Other liabilities	
a) Old Age Benefit	64.26
b) Appraisal fees	300.00
General Reserves	131,617.19
	\$2,058,228.86

Pisano polje

J. M. Trunk

Bil sem l. 1919 v Parizu, tik po zmagi. Marsikaj se mi že tedaj ni dopadlo. L. 1921 sem zopet prišel v Pariz. Začudil sem se, ker sem videl vse polno napisov: "Vive la Moscou," kar je pač pomenilo, da gledajo Francozi močno proti Moskvi in nekaj niso zadovoljni z zmago. Vsa leta je bilo med njimi dosti prepira, toraj tudi — zmaga precej klaverna. Neki govornik je zdaj ob prošnji za časten mir povedal, kakšne napake se delali Francozi, ko so se prepirali, gledali v Moskvo, dalje, ko so zidali šole, bolnišnice, kar je na sebi dobro, pa so naziji delali le orožje in danes je — prošnja za mir. Kako bo odsihmal, se ne ve. Gotovo pa je, da Francozi danes, ko je klaverno pri zmagi, hudo potrebujejo molitve in maš.

Bolj in bolj prihaja na dan, da so Francozi, kakor prej Belgijci, morda tudi Holandci, položili orožje iz neke mržnje. Nemci so kakor en mož, hitlerizem gor ali dol. Drugi so bili tako, da se je drug na drug gega zanašal. Neki sami niso hoteli ničesar storiti. Kratkotrajno, in zopet so pričakovali, da jih bodo drugi rešili iz kaš. Ko ni šlo, ker pač zoper tako odločen in enoten nastop nazijev, ni moglo iti, so vrgli puško v koruzo. Ko gre za skupen nastop, se mora prej poskrbeti za tak skupen nastop, kadar mora priti za nastop nekako iz potrebe, je že prepozno.

Na zapadu je polomija, ker niso prej poskrbeli in so dremali, ko je Hitler delal noč in dan in leta, in na vzvodu utegne biti ista polomija, ker ni bilo ničesar narejenega prej za nastop, zdaj pa je nastopil poleg prejšnjega dremanja še neki strah, in ta ima velike oči.

Stavim, da Italijani, ako jih vzamemo splošno kot narod, ne bodo posebno navdušeni za vojsko in še manj za vojskovanje. Mussolini pa ima besedo, vohbe so vanj zatelebljeni vsaj v e č i n o m a, ker jim obljubuje rimski imperij, in le precej fanatični fašisti sledijo "duceju" skozi drn in strn. Morda kakih večjih operacij na vojnem polju za Italijane ne bo, ker Francija je na tleh. z Angleži bodo opravili naziji sami, ako bodo opravili, in v zraku ali na morju bodo le manjši spopadi. Utegne lahko iti, ako bo šlo ali pojde.

Treba pa je najmanj tudi zdaj poudariti in povedati kaj vse Italijani dobijo, ko skoroda Hitler že slavi tudi končno zmago, in bo tudi za nje zmaga brez posebnega vojskovanja. Zdi se, da je razen zagriženih fašistov povprečno Italijanov le malo sram. Naš predsednik je nekaj govoril o "nožu bratu v hrbet." Morda je padel izraz bolj v ogorčenosti, neopravičen izraz pa nikakor ni. Tudi sedanja Italija je bila upostavljena večinoma s francosko pomočjo, in "nož v hrbet" močno skeli. Italijani dajo na besedo kakega škofa še precej. Ali je goriski nadškof Carlo Marghiotti izdal pastirski list iz lastnega nagiba, ali pa so mu morda namignili, je težko dognati, izdal ga je, in vsi listi razen vatikanskega glasila so pismo objavili. Saj se poznamo.

List govori o — prostoru, kakršnega morda Lahji nimajo. Bogami, kdaj bi imeli dosti prostora? Ko so šli v Etiopijo, so vsemu svetu dopovedovali, da nimajo prostora, in ko so šli v Albanijo, so zopet dopovedovali le, da ni prostora, in zdaj naj jim svet ne zamere, da so zopet prišli za — nož, ker nimajo prostora, in svet ne more pričakovati, da bodo od lakote poginili.

Menda dobijo Nizzzo, v Afriki Tunis, nekaj tam pri Abesiniji, močno gledajo tudi na Egipt, in kakor kaže neki zemljevid, ki dobili vso Dalmacijo, velik kos Bosne, vsi Hrvaško in Slovenijo. Kaj takega se vsakemu Italijanu dopade, in ker porivajo v ospredje nekako laško lakoto, bo morda svet le pozabil na — nož v hrbet.

Vseh dni pa še ni konec.

PREVEČ SMEHA NI DOBRO

V San Remu se je zgodilo, da se je nekdo namejal dosešno do smrti. V neki družbi so si možki pripovedovali vsakovrstne dovpite. Eden izmed teh je moral biti posebno dober, kajti gostitelj se je začel smejati in se je smejal, ne da bi se mogel ustaviti. Nenadno pa se je zgrudil. Poklicali so zdravnika, ki je mogel ugotoviti samo to, da je moža od smeha zadela kap.

NOVE RAZMERE

Frank Paulich, D.D.S., M.D.S. ZOBOZDRAVNIK Dentist-Orthodontist (izravnavna soba) 2125 So. 52nd Avenue OCKER, ILL. Tel. Cicero 610 in — Marshall Field Annex 25 E. Washington Street CHICAGO, ILL. Tel. Central 0904 URE: V Cicero vsak dan, izvzemši sred, od 9. zjut. do 5. zveč. Ob nedeljah po dogovoru. — V chicagem uradu vsako sredo.

DRUGI POSLI S STARIM KRAJEM Ako imate kak drug važen posel s starim krajem, bodete istotako najbolje opravili, ako se obrnete na: LEO ZAKRAJSEK General Travel Service, Inc. 302 E. 72nd Street, New York, N. Y.

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS